

DECIZIE

05 iulie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând recursul depus de către Primarul general al municipiului Chișinău, la cererea creditorului societatea cu răspundere limitată „Precedent” cu privire la intentarea procedurii de executare a hotărârii din 17 martie 2020 și a încheierii din 04 mai 2020 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea societății cu răspundere limitată „Precedent” împotriva Primarului general al municipiului Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a acceptat cerere creditorului societatea cu răspundere limitată „Precedent” și s-a intentat procedura de executare a hotărârii din 17 martie 2020 și a încheierii din 04 mai 2020 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 01 noiembrie 2017, societatea cu răspundere limitată „Precedent” (în continuare SRL „Precedent”) a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Primarului general al municipiului Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, prin care a solicitat constatarea ilegalității soluționării în termen a cererii depuse de SRL „Precedent” privind atribuirea terenului aferent în arendă pentru 30 de ani; obligarea Primăriei municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău să atribuie SRL „Precedent” cu drept de arendă pe un termen de 30 de ani terenul aferent obiectului privat al acesteia situat în bd. XXX, cu suprafața de XXX ha, conform Planului lotului anexat; compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 17 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea depusă de SRL „Precedent”.

S-a constatat nesoluționarea de către Consiliul municipal Chișinău în termen legal de 30 de zile a cererii SRL „Precedent” din 30 august 2017 privind întreprinderea măsurilor necesare în vederea atribuirii în folosință pentru o perioadă îndelungată (30 de ani) sau privatizarea lotului de teren aferent clădirii existente din bd. XXX, conform documentației realizate.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 18 martie 2020, Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au depus apel împotriva hotărârii din 17 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 04 mai 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost corectată omisiunea materială în textul dispozitivului hotărârii din 17 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu includerea următorului text:

Se obligă Consiliul municipal Chișinău să examineze cererea depusă de SRL „Precedent” la 30 august 2017 privind întreprinderea măsurilor necesare în vederea atribuirii în folosință pentru o perioadă îndelungată (30 de ani) sau privatizarea lotului de teren aferent clădirii existente din bd. XXX, conform documentației realizate.

Prin încheierea din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 17 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 03 februarie 2021 a Curții Suprem de Justiție s-a declarat inadmisibil recursul depus de Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău.

La 21 decembrie 2022, creditorul SRL „Precedent” a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere privind inițierea procedurii de executare, în temeiul art. 249 Codul administrativ, solicitând inițierea procedurii de executare a hotărârii nr. 3-1929/2019 din 17 martie 2020 și a încheierii din 04 mai 2020 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin notificarea din 03 martie 2023, Curtea de Apel Chișinău a solicitat Primăriei și Primarului general al municipiului Chișinău, în temeiul art. 97, art. 223 coroborat cu art. 249 alin. (2), art. 253 alin. (1), (3) și (4) din Codul administrativ, executarea hotărârii din 17 martie 2020 și a încheierii din 04 mai 2020 emise de Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în dosarul nr. 3-1929/2019, acordându-le un termen de 10 zile de la data recepționării notificării (f.d. 47-48).

La 14 martie 2023, Primarul general al municipiului Chișinău a depus cerere prin care a invocat complexitatea procedurii de elaborare, examinare și aprobare a deciziei Consiliului municipal Chișinău, solicitând acordarea unui termen suplimentar pentru executarea hotărârii din 17 martie 2020 și a încheierii din 04 mai 2020 emise de Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în dosarul nr. 3-1929/2019 (f.d. 51).

Prin notificarea din 02 mai 2023, Curtea de Apel Chișinău a solicitat Primăriei și Primarului general al municipiului Chișinău prezentarea informației despre executarea actului judecătoresc, hotărârea din 17 martie 2020 și încheierea din 04 mai 2020 emise de Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în dosarul nr. 3-1929/2019 (f.d. 54).

La 11 mai 2023, Primarul general al municipiului Chișinău a comunicat Curții de Apel Chișinău că proiectul de decizie privind executarea actelor judecătorești executorii (hotărârea din 17 martie 2020 și încheierea din 04 mai 2020 emise de Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în dosarul nr. 3-1929/2019) sunt în procedură administrativă, anexând, în acest sens, nota informativă a Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare nr. 1-03/1-1594 din 10 mai 2023 (f.d. 59-60).

Prin încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a acceptat cererea creditorului SRL „Precedent” privind intentarea procedurii de executare și executarea hotărârii din 17 martie 2020 și a încheierii din 04 mai 2020 emise de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în dosarul nr. 3-1929/2019, menținută prin decizia din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție.

S-a intentat procedura de executare a hotărârii din 17 martie 2020 și a încheierii din 04 mai 2020 emise de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în dosarul nr. 3-1929/2019.

S-a acordat Primăriei municipiului Chișinău și Primarului general al municipiului Chișinău un termen de 15 de zile calendaristice de la data recepționării încheierii pentru executarea benevolă a hotărârii din 17 martie 2020 și a încheierii din 04 mai 2020 emise de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în dosarul nr. 3-1929/2019.

S-a adus la cunoștința Primăriei municipiului Chișinău și Primarului general al municipiului Chișinău despre faptul că, în cazul neexecutării benevole, față de acesta vor fi aplicate măsurile coercitive prevăzute de art. 254-256 din Codul administrativ (f.d. 62-65).

La 05 iunie 2023, Primarul general al municipiului Chișinău a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, recurs împotriva încheierii din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii recurate (f.d. 67, 68-69 recto-verso).

În motivarea recursului a invocat că prin hotărârea din 17 martie 2020, corectată prin încheierea din 04 mai 2020, ale Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost obligat Consiliul municipal Chișinău să examineze cererea SRL „Precedent” din 30 august 2017, iar, prin încheierea din 30 mai 2023, Curtea de Apel Chișinău a pus în obligația Primarului general al municipiului Chișinău să execute documentul executoriu.

Mai mult ca atât, recurentul a atras atenția că a informat instanța de apel, competentă de procedura de executare, că proiectul de decizie privind executarea documentului executoriu este perfectat și se află în procedura administrativă, care urmează să parcurgă etapele prevăzute de Legea nr. 136/2016 (avizări, comisii, examinare în cadrul Consiliului municipal Chișinău).

În opinia recurentului, termenul de 15 zile acordat de Curtea de Apel Chișinău pentru executarea hotărârii judecătorești definitive este unul prea mic, deoarece executarea acesteia implică examinarea unei cereri de către Consiliul municipal Chișinău, care este organ colegial, iar convocarea lui și adoptarea deciziilor urmează să parcurgă etapele stabilite de Legea nr. 136/2016.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform articolului 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Potrivit articolului 249 alin. (3) din Codul administrativ, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Încheierea recurată a Curții de Apel Chișinău datează cu 30 mai 2023. Conform extrasului din poșta electronică cu adresa „valeria.grigoras@justice.md”, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului Primarul general al municipiului Chișinău la 31 mai 2023 (f.d. 66). Recursul motivat a fost depus în mod electronic la Curtea de Apel Chișinău la 05 iunie 2023 (f.d. 67, 68).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenele instituite de legiuitor la articolul 242 coroborat cu art. 249 alin. (3) din Codul administrativ pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

În conformitate cu art. 249 din Codul administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt competente instanțele de apel. Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile. Prevederile art. 174 se aplică corespunzător.

Potrivit art. 250 din Codul administrativ, titluri executorii sunt: a) hotărârile judecătorești executorii; b) încheierile judecătorești executorii conform art. 214 și art. 215; și c) tranzacțiile de împăcare conform art. 217.

În sensul art. 251 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile judecătorești sunt executorii după expirarea termenului de apel.

În condițiile speței, prin hotărârea din 17 martie 2020, corectată prin încheierea din 04 mai 2020, ale Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis parțial acțiunea depusă de SRL „Precedent”. S-a constatat nesoluționarea de către Consiliul municipal Chișinău în termen legal de 30 de zile a cererii SRL „Precedent” din 30 august 2017 privind întreprinderea măsurilor necesare în vederea atribuirii în folosință pentru o perioadă îndelungată (30 de ani) sau privatizarea lotului de teren aferent clădirii existente din bd. XXX, conform documentației realizate și s-a obligat Consiliul municipal Chișinău să examineze cererea depusă de SRL „Precedent” la 30 august 2017 privind întreprinderea măsurilor necesare în vederea atribuirii în folosință pentru o perioadă îndelungată

(30 de ani) sau privatizarea lotului de teren aferent clădirii existente din bd. XXX, conform documentației realizate.

Prin încheierea din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 17 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat inadmisibil recursul depus de Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău.

Astfel, se atestă că, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 17 martie 2020, corectată prin încheierea din 04 mai 2020, a devenit irevocabilă la 03 februarie 2021, după emiterea deciziei Curții Supreme de Justiție.

În conformitate cu art. 253 alin. (1), (3) și (4) din Codul administrativ, pentru impunerea acțiunilor, a tolerărilor sau a inacțiunilor în privința persoanelor juridice de drept public sînt aplicabile măsurile coercitive conform art. 254–256.

Înainte desfășurării executării, conducătorul persoanei juridice de drept public este informat în scris despre intenția de executare. Această prevedere nu se aplică în cazul executării ordonanțelor provizorii și în alte cazuri urgente.

Scrisoarea de informare trebuie să indice asupra măsurii de executare care se intenționează și să stabilească un termen pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor de executat. Acest termen nu poate depăși 30 de zile.

Așadar, în condițiile speței, ținând cont de sesizarea creditorului SRL „Precedent” privind executarea hotărârii din 17 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, corectată prin încheierea din 04 mai 2020, precum și de caracterul executoriu al acesteia, Curtea de Apel Chișinău, ca instanță competentă de procedura de executare, corect a intentat procedura de executare a hotărârii din 17 martie 2020 și a încheierii din 04 mai 2020 emise de Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în dosarul nr. 3-1929/2019 și a acordat Primăriei municipiului Chișinău și Primarului general al municipiului Chișinău un termen pentru executarea benevolă a acestui document executoriu.

Instanța de recurs nu poate accepta argumentul recurentului, precum că termenul de 15 zile acordat de Curtea de Apel Chișinău pentru executarea hotărârii judecătorești definitive este unul prea mic, deoarece executarea acesteia implică examinarea unei cereri de către Consiliul municipal Chișinău, care este organ colegial, iar convocarea lui și adoptarea deciziilor urmează să parcurgă etapele stabilite de Legea nr. 136/2016.

Or, în condițiile speței, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 17 martie 2020, corectată prin încheierea din 04 mai 2020, a devenit executorie din data de 03 februarie 2021, iar creditorul SRL „Precedent” a depus cerere privind inițierea procedurii de executare la 21 decembrie 2022. Această circumstanță denotă că debitorul a avut timp suficient pentru parcurgerea tuturor etapelor stabilite de Legea nr. 136/2016 pentru executarea hotărârii din 17 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, corectată prin încheierea din 04 mai 2020.

Instanța de recurs accentuează că, executarea unei hotărâri judecătorești definitive este parte integră a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, iar neexecutarea actului judecătoresc transformă acest drept într-un drept iluzoriu, fiind contrară și art. 120 din Constituție, care instituie caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărâri judecătorești definitive. Astfel, este

indubitabilă obligația debitorului de a executa în termenul stabilit documentul executoriu, or, această obligație este expres stabilită de Lege, există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim declarat, și urmărește scopul unei bune administrări a justiției.

Conjunctura concluziilor trase de instanța de recurs și expuse supra profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia, cu menținerea încheierii recurate.

Conform articolelor 193, 194, 241 și 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3), art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Primarul general al municipiului Chișinău.

Se menține încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă la cererea creditorului societatea cu răspundere limitată „Precedent” cu privire la intentarea procedurii de executare a hotărârii din 17 martie 2020 și a încheierii din 04 mai 2020 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea societății cu răspundere limitată „Precedent” împotriva Primarului general al municipiului Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Aliona Miron